

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในอดีตนั้น เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม มีประโยชน์เพื่อการสวมใส่ ปกป้องร่างกายและป้องกันความร้อน ความเย็น โดยจะมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์ทางกายภาพเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของ วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา และเทคโนโลยี ทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคในการสวมใส่เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน นอกจากความสวยงามของเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มแล้ว ผู้บริโภคมีความคาดหวังของเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มมากขึ้น เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น สังคมจะมองเห็นคนจากการสวมใส่เสื้อผ้าเป็นอันดับแรก จึงถือว่าเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม ระดับการศึกษา การบ่งบอกถึงความทันสมัย และ ทัศนคติของบุคคลนั้นด้วย จึงทำให้ผู้บริโภคให้ความสำคัญของเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มมากขึ้น เมื่อ พฤติกรรมของผู้บริโภคในการสวมใส่เสื้อผ้าเปลี่ยนแปลงไป จึงก่อให้เกิดอุตสาหกรรมสิ่งทอและ เครื่องนุ่งห่ม เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ได้มากที่สุด

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทย นับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อ เศรษฐกิจของประเทศทั้งในการจ้างงานและการส่งออก เมื่อพิจารณาด้านการจ้างงานพบว่า การจ้าง งาน อุตสาหกรรมการผลิตไทย (Manufacturing) มีการกระจุกตัวของการจ้างงานอยู่ใน 2 สาขาการผลิต ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มและอุตสาหกรรม สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คิดเป็นร้อยละ 40.7 ของปริมาณการจ้างแรงงานทั้งหมดในภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่มมีการจ้างงานจำนวน 1.25 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนสูงสุดในสาขาอุตสาหกรรม การผลิต ดังแสดงในตารางที่ 1.1 และ การจ้างงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอตลอดห่วงโซ่การผลิตมี แนวโน้มลดลงเล็กน้อย ระหว่างปี 2545-2549 โดยอุตสาหกรรมต้นน้ำยังคงมีการจ้างแรงงานต่ำ ที่สุด อุตสาหกรรมกลางน้ำ มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในส่วนของ การผลิตผ้าฝ้าย ขณะที่ อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มยังมีการจ้างงานสูง เนื่องจาก อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ต้องการแรงงานจำนวนมาก โดยเฉพาะในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ต้องอาศัยแรงงานที่มีความ เชี่ยวชาญ

เมื่อพิจารณาด้านการส่งออก สินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปจัดเป็นสินค้าส่งออกสำคัญ 20 รายการแรกของประเทศ ในปี 2549 มีมูลค่าส่งออกรวม 121,882.65 ล้านบาท และปี 2552 มีมูลค่าส่งออกรวม 88,697.80 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 1.2 พบว่ามูลค่าส่งออกและอัตราการขยายตัวของเสื้อผ้าสำเร็จรูปลดลงทุกๆปี เนื่องจากตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นมา มีการเปิดเสรีทางการค้าในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ทำให้ประเทศผู้ส่งออกต้องเผชิญกับการแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ดังนั้นอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ต้องมีการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพในการผลิตรวมถึงสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างกับประเทศคู่แข่ง สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัว ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องการของตลาดโลก ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยต้องพัฒนาต่อไป

ตารางที่ 1.1 โครงสร้างการจ้างงานภาคอุตสาหกรรมการผลิตระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายนปี 2549

ที่	รายการ	จำนวน (คน)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	อาหารและเครื่องดื่ม	1,052,897	18.7
2	ยาสูบ	12,921	0.2
3	สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	1,249,550	22.0
4	หนังและผลิตภัณฑ์จากหนัง	144,758	2.6
5	ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	403,128	7.2
6	กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	115,415	2.1
7	การพิมพ์และอุตสาหกรรมการพิมพ์	79,456	1.4
8	โรงกลั่นน้ำมัน	8,291	0.1
9	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	182,869	3.3
10	ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก	205,258	3.7
11	ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	290,885	5.2
12	โลหะขั้นมูลฐาน	86,368	1.5
13	ผลิตภัณฑ์โลหะ	287,785	5.1
14	เครื่องจักรและอุปกรณ์	205,277	3.7
15	เครื่องจักรสำนักงาน และเครื่องคำนวณ	32,641	0.6
16	เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า	102,964	1.8
17	วิทยุ โทรทัศน์และอุปกรณ์สื่อสาร	329,893	5.9

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ที่	รายการ	จำนวนคน	สัดส่วนร้อยละ
18	อุปกรณ์ทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์และนาฬิกา	40,152	0.7
19	ยานยนต์	189,184	3.4
20	อุปกรณ์การขนส่งอื่นๆ	40,305	0.7
21	เครื่องเรียนและอุตสาหกรรมอื่นๆ	558,094	9.9
	รวม	5,618,091	100

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 1.2 สินค้าที่ส่งออกสำคัญ 20 รายการแรกของประเทศไทย

มูลค่า : ล้านบาท

ที่	รายการ	2549	2550	2551	2552
1	คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	565,806.93	597,059.91	605,313.98	545,468.74
2	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	362,374.31	447,109.39	513,154.20	378,348.86
3	อัญมณีและเครื่องประดับ	139,864.58	185,149.57	274,093.15	333,699.44
4	แผงวงจรไฟฟ้า	267,598.31	290,349.51	237,972.57	219,508.67
5	ยางพารา	205,483.11	194,338.73	223,628.23	146,188.21
6	น้ำมันสำเร็จรูป	138,785.62	140,716.09	259,739.09	184,620.85
7	ผลิตภัณฑ์ยาง	117,269.50	125,960.69	149,894.85	152,799.52
8	เม็ดพลาสติก	171,394.06	179,511.99	181,158.74	151,978.84
9	เคมีภัณฑ์	130,475.48	135,072.99	141,693.83	152,208.92
10	เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	134,035.23	157,685.96	176,877.00	169,054.64
11	ข้าว	98,179.00	119,215.43	203,219.08	172,207.65
12	เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ	100,867.03	149,901.18	139,367.21	113,336.44
13	เครื่องใช้ไฟฟ้า และส่วนประกอบ	95,521.16	128,988.78	123,852.42	113,834.80
14	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	113,050.15	109,024.26	128,923.85	126,692.27
15	เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์และอุปกรณ์	131,548.76	105,908.47	103,665.29	107,741.44
16	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	87,460.72	110,262.22	107,112.52	84,567.63

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

ที่	รายการ	2549	2550	2551	2552
17	น้ำตาลทราย	28,109.18	43,806.66	47,637.52	61,585.42
18	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	71,728.41	79,291.64	88,586.89	78,198.82
19	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	121,882.65	105,227.09	101,842.85	88,697.80
20	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	43,396.64	48,552.24	47,764.93	51,602.22

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 1.3 มูลค่าและของอัตราการขยายตัวการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทย

ปี	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
2540	97,006.44	21.55
2541	122,974.81	26.77
2542	110,268.19	-10.33
2543	124,128.91	12.65
2544	129,128.91	3.96
2545	116,589.28	-9.71
2546	114,744.58	-1.58
2547	124,132.55	8.18
2548	126,178.25	1.65
2549	121,882.65	-3.40
2550	105,227.09	-13.67
2551	101,842.85	-3.22
2552	88,697.80	-12.91

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

เมื่อพิจารณาถึงมูลค่าการนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทย พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ในปี 2550 มีมูลค่า 226.31 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แสดงให้เห็นตลาดการบริโภคของเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้น ดังตารางที่ 1.4 และเมื่อประมาณการณ่ว่าตลาดการบริโภคเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มภายในประเทศในช่วงปีพ.ศ. 2549-2558 จะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี (รูปที่ 1.1)

ตารางที่ 1.4 ประเภทการนำเข้าสินค้าสิ่งทอของไทย ปี 2546 - 2550

สินค้า	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)				
	2546	2547	2548	2549	2550
เสื้อผ้าสำเร็จรูป	135.80	146.81	148.28	200.05	226.31
สิ่งทอ	2,267.50	2,556.97	2,781.99	2,774.43	2,644.35
- เส้นใยใช้ในการทอ	655.20	700.58	760.08	698.20	626.83
- ด้ายทอผ้าและด้ายเส้นเล็ก	369.20	436.62	439.09	455.90	431.79
- ผ้าผืน	957.30	1,216.15	1,338.93	1,368.47	1,319.28
- สิ่งทออื่นๆ	285.80	202.20	243.89	247.40	266.45
รวม	2,403.30	2,703.78	2,930.27	2,974.48	2,870.66

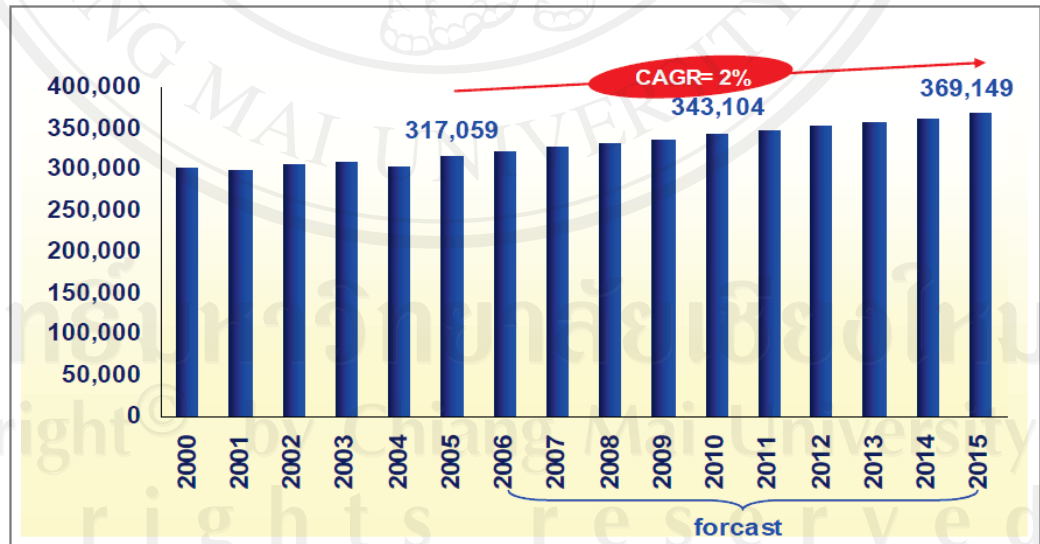
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 1.5 ร้อยละของอัตราการขยายตัวมูลค่าการนำเข้าสินค้าสิ่งทอของไทย

สินค้า	อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
	2547/2546	2548/2547	2549/2548	2550/2549
เสื้อผ้าสำเร็จรูป	8.11	1.00	34.91	23.30
สิ่งทอ	12.77	8.80	-0.27	3.92
- เส้นใยใช้ในการทอ	6.93	8.49	-8.14	-2.75
- ด้ายทอผ้าและด้ายเส้นเล็ก	18.26	0.57	3.83	2.89
- ผ้าผืน	27.04	10.10	2.21	5.44
- สิ่งทออื่นๆ	-29.25	20.62	1.44	16.29
รวม	12.50	8.38	1.51	5.22

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

รูปที่ 1.1 มูลค่าการบริโภคเครื่องนุ่งห่มภายในประเทศและอัตราการเติบโต
ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2558

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมวลผลโดยสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

การที่เสื้อผ้าฝ้ายเป็นที่นิยมนั้น เป็นเพราะว่าเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากผ้าฝ้าย 100% มีคุณสมบัติ คือ สวมใส่สบาย ระบายอากาศและความร้อนได้ดี คุณภาพชั้นจึงซบหนือได้ดี มีความทนทาน ทนความร้อน สามารถต้มในน้ำที่มีอุณหภูมิสูงได้ ทนค่าง ดังนั้นเสื้อผ้าที่ทำมาจากผ้าฝ้ายจะซักรีดและทำความสะอาดได้ง่าย ทนความร้อนได้ดี ต้มได้ ฟอกขาวได้ สามารถรีดด้วยความร้อนหรืออุณหภูมิสูงได้ และเนื้อผ้าฝ้ายจะมีลักษณะด้าน มีหลายเนื้อ ตั้งแต่เนื้อบางเบา จนกระทั่งถึงเนื้อหนาหนัก เลือกใช้ได้ตามความต้องการ ดังนั้นเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากผ้าฝ้าย 100% จึงเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการใช้ในที่กลางแจ้งและโดนแดดบ่อยๆ และมีการนำผ้าฝ้ายผสม (Cotton) กับผ้าใยสังเคราะห์ (TK) ที่เรียกว่าผ้า T/C หรือ TC คุณสมบัตินี้จะอยู่กึ่งกลางระหว่างผ้าฝ้าย และผ้าใยสังเคราะห์ ผ้าชนิดนี้นิยมทอผ้าให้มีลักษณะเป็นริ้ว เนื่องจากผ้าประเภท TC และผ้าใยสังเคราะห์ มีสมบัติในการระบายอากาศที่ไม่ค่อยดีนัก การทอผ้า TC จึงนิยมทอผ้าให้มีริ้วเล็กๆ เพื่อช่วยระบายอากาศ และเพื่อความสบายในการสวมใส่เนื้อผ้า จะมีลักษณะความมันน้อยกว่าผ้าใยสังเคราะห์ ดังนั้น ผ้าประเภท TC จึงระบายอากาศได้ดีพอสมควรและซ้อดีกว่าผ้าฝ้าย 100% คืออยู่ทรง ไม่หด ไม่ย้วย

เสื้อผ้าสำเร็จรูปจากผ้าฝ้าย เป็นเครื่องนุ่งห่มประเภทสิ่งทอหนึ่ง ได้รับความนิยมนจากผู้บริโภคทั้งภายในและนอกประเทศ มีปริมาณการบริโภคสูงสุดที่สุดในกลุ่มของเครื่องนุ่งห่มประเภทสิ่งทอ โดยในปี พ.ศ. 2550 มีมูลค่าส่งออกถึง 784.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (กรมส่งเสริมการค้าส่งออก, 2550)

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในเขตภาคเหนือตอนบน ในอดีตได้รับการขนานนามว่า *“นพบุรีศรีนครพิงค์”* หรือ *“เวียงพิงค์”* ก่อตั้งเป็นราชธานีแห่งอาณาจักรล้านนาเมื่อกว่า 700 ปีก่อน โดยพญาเม็งรายมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์เม็งราย ต่อมาในสมัยพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เชียงใหม่มีฐานะเป็นเมืองประเทศราช และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองส่วนภูมิภาคในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมืองเชียงใหม่จึงเปลี่ยนฐานะเป็นมณฑลพายัพ และกลายเป็นจังหวัดในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมแบบล้านนาไทย ตลอดจนถึงใจไมตรีของคนเชียงใหม่ และ เมืองเชียงใหม่มีจุดเด่นที่แตกต่างจากเมืองอื่นๆ คือ การมีคูเมืองเชียงใหม่ ซึ่งจะล้อมรอบทั้งสี่ด้านของกลางเมืองเชียงใหม่ ลักษณะเด่นของเชียงใหม่สรุปได้ตามคำขวัญของจังหวัดเชียงใหม่ที่ว่า *“ดอยสุเทพเป็นศรี ประเพณีเป็นสง่า บุปผชาติล้วนงามตา นามล้ำค่านครพิงค์”* จึงเป็นที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือนจังหวัดเชียงใหม่ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุดของจังหวัดในภาคเหนือ และเป็นศูนย์กลางธุรกิจของเศรษฐกิจ วัฒนธรรมการศึกษาและอื่นๆ โดยอัตราการขยายตัวผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวของจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2546 - 2550 พบว่า มีอัตราการขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สำหรับปี 2550 อัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น เป็นร้อยละ 9.5 ดังนั้นอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP) เป็นตัวชี้วัดหนึ่ง que แสดงถึงการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ได้ในอนาคต

ตารางที่ 1.6 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเชียงใหม่ (GPP)

ปี พ.ศ.	2546	2547	2548	2549	2550
มูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อคน (บาท)	57,591	59,669	64,375	69,765	76,388
อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของจังหวัด (Per Capita GPP)	4.36	3.61	7.89	8.37	9.49

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่

สิ่งทอเป็นงานที่สร้างสรรค์ด้วยฝีมือ เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี ความเจริญและอารยธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ในจังหวัดเชียงใหม่ นั้นประกอบด้วย กลุ่มชนหลากหลายชาติพันธุ์ ดังนั้นวัฒนธรรมการผลิตสิ่งทอจึงมีรูปแบบที่แตกต่างกันไป ด้วยการทอผ้าแบบดั้งเดิมนั้นเป็นการทอเพื่อใช้ในครัวเรือนและสืบทอดต่อกันมาสู่ลูกหลาน ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น จนเมื่อความเจริญเริ่มเข้ามาการผลิตสิ่งทอในเขตจังหวัดเชียงใหม่จึงเปลี่ยนเป็นการผลิตเพื่อการค้ามากขึ้น จึงได้มีการรวมกลุ่มกันขึ้นในท้องถิ่นเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันหลายๆ ด้าน โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จากกลุ่มในท้องถิ่นหลายๆ กลุ่ม ได้มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายสิ่งทอจังหวัดเชียงใหม่ที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2543 โดยการสนับสนุนของโครงการฝ้ายแกมไหม ในขั้นเริ่มต้นมีการรวมตัวกันของกลุ่มทอผ้า 7 กลุ่มจาก 5 อำเภอ จนถึงปัจจุบันได้มีการขยายเครือข่ายเพิ่มขึ้นเป็น 11 กลุ่มจาก 7 อำเภอคืออำเภอเมือง หางดง สันกำแพง พร้าว แม่แจ่ม ฮอด ดอยเต่า โดยผลิตภัณฑ์แปรรูปผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ หางดง สันกำแพง เป็นผลิตภัณฑ์หนึ่ง que ผู้ผลิตสิ่งทอที่ทำการผลิตสิ่งทอที่บ้านที่สวยงาม มองเห็นความสำคัญในการเพิ่มมูลค่าและรูปแบบ จึงได้ประสานการทำงานร่วมกันกับช่างตัดเย็บเสื้อผ้าในชุมชนที่มีฝีมือ ทำให้เกิดการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอย้อมสีธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กระเป๋า เสื้อผ้า และเครื่องนุ่งห่มหลากหลายชนิด ที่สวยงาม เหมาะสำหรับการใช้งานในชีวิตประจำวัน

ไกรภพ แพ่งสภา ตัวแทนคอตตอน ยูเอสเอ ประเทศไทย ให้ความรู้เกี่ยวกับปีสากลแห่งเส้นใยธรรมชาติว่า ทุกปีสหประชาชาติจะจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้เพาะปลูกพืชที่ให้ผลผลิตเลี้ยงครอบครัวได้และเป็นแนวทางที่ยั่งยืนในอนาคต ในปีนี้ได้กำหนดปี

สากลแห่งเส้นใยธรรมชาติจะจัดกิจกรรมให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความสำคัญของเส้นใยธรรมชาติ ตั้งแต่กำมะพร้าว กระสอบ ไหม ฝ้าย ฯลฯ สนับสนุนให้บริโภคเส้นใยธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชเหล่านี้ เพราะความต้องการของตลาดเส้นใยธรรมชาติมีการเติบโตต่อเนื่อง โดยการปลูกเส้นใยธรรมชาตินั้นใช้พื้นที่เพาะปลูก พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติน้อย มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย สอดรับกับการภาวะโลกร้อนที่ทุกคนตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรที่ทดแทนได้ โดยเส้นใยธรรมชาติเป็นผลผลิตจากธรรมชาติที่สามารถปลูกทดแทนได้

มีการวิจัยทางด้านเส้นใยธรรมชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ปลูกและผู้ผลิตที่ใช้เส้นใยธรรมชาติเป็นวัตถุดิบดินเหนียวคิดค้นนวัตกรรมใหม่เพื่อให้สินค้าที่มาจากธรรมชาตินี้มีคุณภาพ ทนทาน และมีความหลากหลายของเส้นใยธรรมชาติมากขึ้น ขณะเดียวกัน ก็พบว่า การปลูกเส้นใยธรรมชาติสร้างรายได้ให้ครอบครัวในประเทศกำลังพัฒนา

"ในอีก 16 ปีข้างหน้า จะมีประชากรเพิ่มขึ้นเป็น 60,000 ล้านคน ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป จะมีให้ใช้น้อยลง สหประชาชาติจึงรณรงค์ให้เกษตรกรปลูกเส้นใยธรรมชาติ ที่มีวิทยาการใหม่ๆ ทำให้เกษตรกรใช้พื้นที่ปลูก ใช้น้ำ ใช้สารเคมีน้อยลง ลดการไถพรวนที่จะทำให้เกิดการปล่อยคาร์บอนสู่ชั้นบรรยากาศ รวมถึงให้ภาคอุตสาหกรรมแต่ละประเทศ คิดถึงอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน"

จากข้อมูลของคอตตอน ยูเอสเอ ประเทศไทย กล่าวถึง ต้นฝ้าย เส้นใยธรรมชาติอีกประเภทหนึ่งว่า ฝ้ายเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นมิตรทั้งต่อผู้บริโภคและสภาพแวดล้อม มีการสำรวจโดยคอตตอน อินคอร์ปอเรท พบว่า ต้นฝ้ายที่ปลูกบนพื้นที่ 1 ไร่ ในเวลา 1 ปี สามารถดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ถึง 2,300 กิโลกรัม และยังผลิตก๊าซออกซิเจนออกสู่ชั้นบรรยากาศโลกได้ถึง 1,600 กิโลกรัม เพียงพอสำหรับครอบครัว 1 ครอบครัว ที่มีสมาชิก 5 คน ใช้หายใจได้ถึง 1 ปี ยิ่งไปกว่านั้น ต้นฝ้าย 1 ต้น ประกอบด้วยเมล็ด เส้นใย และกากฝ้าย ทุกส่วนนำมาแปรรูปใช้ประโยชน์ได้หมด เมล็ดสกัดเป็นน้ำมันเมล็ดฝ้ายใช้ทำอาหาร มีคุณค่าทางโภชนาการและโปรตีนสูง เส้นใยก็แปรรูปเป็นเส้นด้าย แล้วส่งไปกระบวนการทอผ้า นำมาผลิตเป็นเสื้อผ้าและสิ่งทอต่างๆ อีกทั้งยังย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ

ในอุตสาหกรรมสิ่งทอมีการส่งเสริมในการผลิตผ้าฝ้ายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในกระบวนการผลิตมีการใช้พลังงานน้อยกว่าผ้าใยสังเคราะห์ แม้ว่าตลอดอายุการใช้งาน เสื้อผ้าใยสังเคราะห์ จะใช้พลังงานน้อยกว่าเส้นใยธรรมชาติ (ตารางที่ 7) รวมถึงผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากผ้าฝ้ายให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและแฟชั่นที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเสื้อผ้าสตรี รวมถึงต้องการสื่อให้ผู้บริโภครู้ว่าการสวมใส่

เสื้อผ้าฝ้าย จะสบาย ระบายอากาศและความร้อนได้ดี และดูดความชื้นจึงจับเหงื่อได้ดี ทำให้ลดการใช้พลังงานจากการใช้เครื่องทำความเย็นต่างๆและมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าภายใต้อากาศที่ร้อนได้อีก

ตารางที่ 1.7 การใช้พลังงานตลอดอายุการใช้งานของผ้า (หน่วยล้านจูล)

กระบวนการ	พลังงานที่ใช้ (หน่วยล้านจูล)	
	ฝ้าย	ใยสังเคราะห์
วัตถุดิบ	16	33
การผลิต	24	11
การขนส่ง	7	3
ใช้งาน	65	7
รวม	112	54

ที่มา : กรุงเทพมหานคร, 27 มกราคม 2550. หน้า 24.

จากข้อมูลข้างต้นในกระแสของการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการลดภาวะโลกร้อน ทำให้ผู้วิจัยมีผู้วิจัยได้เลือกเครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้ายสำหรับสตรี เนื่องจากความต้องการของตลาดและแฟชั่นที่เปลี่ยนแปลงไปกับเสื้อผ้าสตรีเป็นตลาดกลุ่มเป้าหมายใหญ่ของธุรกิจสิ่งทอและเสื้อผ้า โดยศึกษาปัจจัยและพฤติกรรมในการเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้ายสำหรับสตรี ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านสถานที่จัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด รวมถึงปัจจัยด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อต้องการนำเสนอให้ผู้บริโภค มีความรู้ว่าการสวมใส่ การเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่ม ก็สามารถเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยลดภาวะโลกร้อน

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในเครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้ายสำหรับสตรี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้ายสำหรับสตรี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจในการเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้ายสำหรับสตรี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อนำผลการศึกษา ปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการเลือกใช้เครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้าย สำหรับสตรี สามารถนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นไปพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีความสอดคล้องกับ ความพฤติกรรมผู้บริโภคได้มากขึ้นและวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด

2. เพื่อนำผลการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้บริโภคในการเลือกใช้เครื่องนุ่งห่มผ้า ฝ้าย ในแง่มุมมองด้านสิ่งแวดล้อม ไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด โดยเฉพาะในแง่มุมมอง ด้านสิ่งแวดล้อม ไปประยุกต์ในกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเป็นจุดแข็งของผลิตภัณฑ์ อีกทั้งเป็น แนวทางและเพื่อประโยชน์แก่ผู้วิจัยท่านอื่น ให้เกิดการวิจัยต่อยอดต่อไปในอนาคต

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ผู้ทำการศึกษาจะทำการศึกษากลุ่มผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงเดือนสิงหาคม 2553 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ในการเลือกใช้เครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้าย สำหรับสตรี และพฤติกรรมในการเลือกใช้เครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้าย สำหรับสตรี โดยเฉพาะแง่มุมมองด้าน สิ่งแวดล้อม

1.5 นิยามศัพท์

เครื่องนุ่งห่มผ้าฝ้ายสำหรับสตรี หมายถึง เสื้อผ้าสำหรับผู้หญิง ที่ทำการตัดเย็บ และ ตกแต่งในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ผ้าฝ้ายเป็นวัสดุหลัก

ปัจจัยในแง่ของสิ่งแวดล้อม หมายถึง ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ที่อาจจะมีผล ต่อพฤติกรรม หรือการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปสตรีทำจากผ้าฝ้าย ของผู้หญิงที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่